

Predkladacia správa

Ministerstvo spravodlivosti predkladá na základe Plánu legislatívnych úloh vlády Slovenskej republiky na rok 2004 návrh zákona, ktorým sa mení a dopĺňa zákon Národnej rady Slovenskej republiky č. 233/1995 Z. z. o exekútoroch a exekučnej činnosti (Exekučný poriadok) a o zmene a doplnení ďalších zákonov v znení neskorších predpisov a o zmene a doplnení niektorých zákonov.

Potreba vypracovania zákona vyplýva z výkladových a aplikačných problémov, ku ktorým dochádza v praxi. Vypúšťajú sa ustanovenia, ktoré sa stali zastaranými resp. dochádza k nahradeniu viacerých obsoletných pojmov. Zároveň sa novou úpravou podrobnejšie upravuje tzv. ďalšia činnosť exekútora (napr. úschovy, doručovanie súdnych písomností).

V porovnaní s platným právnym stavom návrh zákona presnejšie upravuje postup pri ustanovovaní náhradníka exekútora v prípade, že exekútorovi bráni vo vykonávaní exekúcie prekážka trvalého charakteru. Ak žiadny súdny exekútor nedá súhlas na vymenovanie do funkcie náhradníka, bude pokračovať v exekučných konaniach zo zákona ten súdny exekútor, ktorý bol zástupcom exekútora, ktorého funkcia zanikla. V návrhu zákona je zakotvená možnosť exekútora, ktorý požiadala o odvolanie zo svojej funkcie, uzavrieť s iným exekútorom dohodu o odovzdaní a prevzatí exekučnej agendy.

Priamo v zákone sa navrhuje upraviť pravidlá týkajúce sa vykonania finančného auditu a úhrady trov spojených s vykonaním auditu v súvislosti so zánikom výkonu funkcie exekútora. V tejto súvislosti sa navrhuje obligatórna povinnosť exekútora zložiť peňažnú zábezpeku na účet komory, ako ďalší nevyhnutný predpoklad na vykonávanie exekučnej a ďalšej činnosti.

Zmeny sa týkajú najmä úpravy exekučnej praxe, upresnenia nezlučiteľnosti niektorých činností s výkonom funkcie exekútora, upresnenia dôvodov na odvolanie exekútora, precíznejšieho vymedzenia postupu exekútora pri exekúcii na obchodný podiel a pri exekúcii na cenné papiere, upresnenia ustanovení upravujúcich ohliadku nehnuteľností, vypracovania a doručovania znaleckého posudku, upresňujú sa náležitosti znaleckého posudku, dražobnej vyhlášky atď. Odstraňuje sa doterajší stav právnej neistoty nadobúdateľa spoluvlastníckeho podielu, ak pred vykonaním dražby zaplatí hodnotu predstavujúcu podiel povinného, ktorého spoluvlastnícky podiel sa má dražiť.

Podrobnejšie sa upravuje mechanizmus uplatňovania námietok zaujatosti voči osobe exekútora ako aj mechanizmus zbavovania povinnosti mlčanlivosti. V nadväznosti na požiadavky praxe sa dopĺňa úprava súčinnosti tretích osôb a zakotvenie zodpovednosti za škodu, ktorá by vznikla nesplnením povinnosti poskytnúť exekútorovi súčinnosť.

V oblasti exekúcie predajom nehnuteľností sa ďalej navrhuje úprava zverejňovania dražobnej vyhlášky v Obchodnom vestníku s cieľom zabezpečiť väčšiu transparentnosť v oblasti dražieb.

V procesnom práve bolo potrebné reagovať na novú možnosť exekútora doručovať súdne písomnosti a na odstránenie doterajšieho duálneho režimu núteného výkonu rozhodnutia s výnimkou výkonu rozhodnutia o výchove maloletých detí. Novela OSP zároveň smeruje k zrýchleniu konania pred súdmi prvého a druhého stupňa tým, že až na výnimky zamedzuje rušeniu rozhodnutí súdov prvého stupňa odvolacími súdmi. Dochádza k posilneniu apelačného systému modifikovaného kasačným princípom.

V čl. III sa vykonávajú zmeny v zákone č. 145/1995 Z. z. o správnych poplatkoch v znení neskorších predpisov spočívajúce v rozšírení tzv. osobného oslobodenia.

V čl. IV sa premietajú zmeny navrhované v Exekučnom poriadku a v OSP do zákona č. 65/2001 Z. z. o správe a vymáhaní súdnych pohľadávok v znení zákona č. 608/2004 Z. z.

Pri príprave návrhu zákona, najmä článku I a II bola využitá i komparácia s úpravami v zahraničných právnych poriadkoch (napr. nemecká, rakúska, francúzska úprava, česká úprava).

Prerokovanie návrhu zákona Radou hospodárskej a sociálnej dohody Slovenskej republiky nie je potrebné.

Pôvodne vypracovaný návrh zákona bol koncom novembra 2004 predmetom medzirezortného pripomienkového konania. Pri vyhodnotení pripomienok vznikla potreba zapracovať do návrhu zákona ďalšie výraznejšie zmeny a to nielen do samotného Exekučného poriadku (čl. I), ale aj do ďalších súvisiacich predpisov (zákon o správnych poplatkoch; zákon o správe a vymáhaní súdnych pohľadávok). V rámci novely OSP sa vedľa zmien v oblasti výkonu rozhodnutia, navrhuje posilniť apelačný systém, ktorý je modifikovaný zásadou kasačnou. Z tohto dôvodu sa návrh zákona predkladá opätovne do medzirezortného pripomienkového konania.

Materiál nemá finančný, ekonomický, environmentálny vplyv ani vplyv na zamestnanosť a preto sa táto doložka nevyhotovuje.

Navrhovaná úprava nebude mať dopad na štátny rozpočet, rozpočty obcí alebo rozpočty vyšších územných celkov, nebude mať vplyv na zamestnanosť, ani na tvorbu pracovných miest.

Návrh zákona je v súlade s ústavou Slovenskej republiky a s medzinárodnými zmluvami, ktorými je Slovenská republika viazaná.